

	<h1>kárászi aLap</h1>	
2019. február 11.	K Á R Á S Z I független havilap	XXII. évfolyam 2. szám

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

- Január 17-én került sor az év első testületi ülésére. A képviselők egyhangúlag fogadták el a falugondnoki szolgálat szakmai programjának felülvizsgálatát, a társulási megállapodás módosítását. Elfogadásra került továbbá a Pannon TV-vel kötendő együttműködési megállapodás, és módosult a lakáshoz jutási támogatási rendelet is.
- A képviselő testület döntött arról, hogy a 2019-es évtől, a nem költségvetési szervek támogatását pályázatos formában kívánja megvalósítani. Az önkormányzati támogatásra a kárászi, valamint a megyei és az országos hatókörű, de Kárászon megvalósuló elképzeléseket megvalósító civil szervezetek pályázhatnak. Részletek a www.karasz.hu weboldalon.
- Az önkormányzat által üzemeltett postai szolgáltatásokat decemberben 97-en, januárban 134-en vették igénybe. A bevétel alakulása decemberben 2 millió Ft, januárban 2,3 millió Forint volt.
- A képviselő testület pályázatot nyújtott be a szociális földprogramba. Nyertes pályázat esetén 10 család kap szárnyas jószágokat, és a nevelésükhöz szükséges takarmányt, valamint a tartásukhoz szükséges szakmai ismertető is a program részét képezi.
- A Magyar Falu programhoz kapcsolódó pályázatok előkészületei megkezdődtek, a tervek szerint az orvosi rendelő, a polgármesteri hivatal, a Faluház épületei lesznek felújítva, korszerűsítve. Tervekben van továbbá az önkormányzati utak, járdák felújítása is.
- A kivitelező jelzése szerint a közvilágítási lámpatestek az állomáson, illetve a Petőfi utca elején február 19-éig felszerelésre kerülnek.
- Január 29-én a bajai polgármesterrel egyeztettünk, a Kárászon lévő bajai ingatlanokról. A megbeszélésen az út állapota, és tulajdonba adása, valamint a tábor, és hozzá kapcsolódó ingatlanok is a témák voltak. Folytatása következik!
- Február 2-án zajlott le igen jó hangulatban az idei „Falusi disznótoros”. Hálás köszönet mindazoknak, akik bármilyen formában hozzájárultak a nap sikerességéhez! Igazi közösség formáló CSAPAT MUNKA volt! Reméljük, jövőre újra folytatjuk!
- Az aLap- ba szánt cikkeket kérjük, minden hónap 25-éig juttassák el a papjelza@gmail.com email címre.

Lép Péter
polgármester

***A Palóc Társaság a Magyar Kultúra Napjára hirdetett egy pályázatot,
„Ismerek egy embert - Mesterek, mesterségek, hírességek” témakörben.
Nagy Lilla kárászi fiatal egy lassan kiháló iparágról, a fazekasságról és
Mezei Ottó munkásságáról készítette el dolgozatát a pályázatra.
Az ünnepélyes eredményhirdetésre 2019. január 20-án került sor Budapesten a
Duna Palotában.
Lilla a 2. korcsoportban II. helyezést ért el. GRATULÁLUNK ezúton is!***

Egy kiháló iparág: fazekasság (Mezei Ottó)

Dolgozatomban szeretnék megismertetni egy számomra fontos és említésre méltó, kiháló félben levő iparágat, bemutatni annak mesterét, Mezei Ottót, valamint a témához köthető földrajzi adottságokat, és az alábbiakban megemlítésre kerülő települést, Kárászt és történelmét.

A Völgységet járva, ami a mai Magyarország dél-dunántúli részén, Baranya megyében, azon belül is a Keleti-Mecsekben található, felfigyeltem egy aprócska, festői környezettel rendelkező, hegyek-dombok által körül ölelt falucskára. Az említett kistájhoz 31 település tartozik. A Mecsek nem csak kulturális kincsekben gazdag, hanem a természeti adottságai is egyedülállóak olyannyira, hogy a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet – ami a Duna-Dráva Nemzeti Park fennhatósága alatt áll - védi az itt található növény- és állatvilágot, mint például a darázsölyvet és a bánáti bazsarózst.

A Völgységet ^[1] 1698-ban említik először egy határper során Baranya és Tolna között, olykor hegyaljai kerületnek vagy járásnak titulálva, valószínűleg azért, mert a Mecsekhez közelebb eső, hegy alatti részre gondolhattak. A Völgységet egy gyorsfolyású patak szeli ketté (Völgységi-patak), ami a Hármashegy között ered, és 53 kilométeren keresztül egészen Sióagárdig vonul a hegyek-dombok között, majd torkollik a Sió-csatornába. A patak mentén található a fentebb említett Kárász nevű közel 300 lelket számláló falvacska, amit a helyiek a „Mecsek kapujának” is neveznek, mivel Bonyhád felől közelítve itt érkeznek be a Mecsek erdővel borított hegyei közé. Az idelátogatók számára maradandó képet alkot a csodálatos táj, bennem is felejthetetlen élményt hagyott a látvány.

Kárász vízfolyása mentén - amit az itt élők egyszerűen csak „Gátnak” hívnak – nehezen ugyan, de fellelhetők az egykor jól működő vízimalmok. Ezeket a 18. században a pécsi püspökség által idetelepült német zsellér iparosok működtették. Ebben az időszakban kezdett gyarapodni a falu egy új résszel, az úgynevezett Németfaluvál, ami a mai napig megtartotta népies elnevezését. Az ekkor ide érkezett német ajkú iparosok csak nagyon minimális földterületet kaptak, mondhatni már nem jutott nekik, ugyanis Kárász település jelentős része erdővel borított terület volt, kevés szántófölddel, megmunkálható tereppel. Másrészt a falu magyar lakta részén élők (Magyarfalu) már mind felosztották azokat egymás között. Pedig ebben az időben a jólét forrása igencsak a földbirtokban leledzett, így hát a német származású kárásziaknak más bevételi forrást kellett keresniük.

Ekkor kerültek ki a kovácsok, molnárok, bognárok, ácsok, és a fazekasok, akikre nagy szükség is volt. Kárász lakosságának száma rohamosan elkezdett nőni, olyannyira, hogy a 18. század második felében megközelítőleg 330, az 1850-es években pedig már 571-re ugrott a falu lakosainak száma, tehát egyre nagyobb igény is lett az iparos munkákra.

De nem csak Kárászra érkeztek betelepültek, hanem Óbányára, Mecseknádasdra, Kisvaszarra, és Mágocsra is, ami az iparos munkák (azon belül is a fazekasság) kiemelkedően fontos központjai voltak. Mindemellett a német származásúak úgynevezett „kétlaki” életet éltek. A családok a foglalkozásuk mellett állatot tartottak, általában tehenet vagy ökröt, mert a ló túl drága volt. Előfordult, hogy vettek maguknak egy-két hold földet, de az sosem bizonyult elegendőnek ahhoz, hogy teljes körű megélhetést biztosítson.

A műhelyekben csak a család tagjai munkálkodtak, nagyon ritkán fordult elő, hogy családon kívüli, nem rokoni származású munkaerőt alkalmaztak. Így kézenfekvő volt, hogy egy adott szakma apáról-fiúra öröklődjön.

Egy ilyen betelepült sváb család leszármazottja Mezei Ottó, aki a fazekasságot választotta foglalkozásának.

Ősei a Müller nevet viselték, és csak később magyarosították Mezeire. Ő már egy „új generációhoz” tartozik, tehát nem egyenes ágon, megszakítás nélkül örökölte a fazekas mesterséget. A dédnagyapja a kékfestő szakmát tanulta ki, de Ottó elmondása szerint kékfestőként soha nem dolgozott. Ők nagyapja volt még a családjában fazekas mester, akit Müller Ádám néven említett meg nekem. Beszélgetésünk során - szerénységéből kifolyólag - kevés információt tudtam meg az életéről, és annak is nagy része a szakmájára vonatkozik. Annyit viszont elmondott, hogy jövőre tölti 60. életévét. Az ő szavait idézve: *„41 éve vagyok a szakmában, soha nem is csináltam semmi mást, meg nem is értek semmi máshoz, csak ehhez.”*

Komoly számolgotások közepette kiderült, hogy 13 éves korában jutott el Magyaregregyre, ahol Teimel Rezső adott először agyagot a kezébe, ami aztán annyira felkeltette az érdeklődését, hogy az iskola utáni látogatások egyre rendszeresebbé váltak. Másfél évig volt szinte állandó vendég a Teimel családnál.

Ottó elmondása szerint szívesen látták, és sosem tettek megjegyzést arra, hogy esetleg pazarolná az agyagot, vagy vesztegetné a család idejét. Egyre nagyobb odaadással készítette különböző egyszerű munkáit, mint például egy hamutálat vagy kistányért, így az odaadás később gyakorlatiassággal is ötvöződött.

...folytatás az aLap következő számában.

Nagy Lilla

**TÁJÉKOZTATÁS A
SZÁSZVÁRI ÉS A KÁRÁSZI PLÉBÁNIA TERÜLETÉN ELŐ HÍVEK
SZÁMÁRA**

Krisztusban kedves Testvérek!

2019. január 01-vel a Kárászi plébános főtisztelendő Gyurosovics Mihály tb. esperes úr beadta nyugdíjazási kérelmét, melyet dr. Udvardy György megyéspüspökünk elfogadott. Megyéspüspökünk áttekintette az egyházmegye helyzetét, a már folyamatban lévő rendezési tervet és meghallgatva az Egyházmegyei Papi Szenátus véleményét úgy döntött, hogy

2019. január 01-vel a

Szászvári és Kárászi Plébániát egyetlen Plébániává összevonja, és a Kárászi Plébániát filiává minősíti át.

Az összevonás ellenére főtisztelendő Gyurosovics Mihály tb. esperes úr továbbra is Kárászon lakik, az eddigi plébániaépületben és elérhető lesz a Testvérek számára. Egészségi állapotának függvényében nyugdíjasként is segítségemre lesz a lekipásztori szolgálatban.

Az összevonás azt jelenti, hogy egyes adminisztrációs ügyeket csak a **Szászvári Plébánián** (7349 Szászvár, Május 1. tér 4. Tel.: 389-168) lehet majd elintézni:

- Temetés
- Keresztelés
- Esküvő
- Igazolások, keresztlevelek kiadása
- Egyebek

A szentmise szándékokat és az egyházközségi hozzájárulás befizetését, továbbra is helyben Kárászon is meg lehet tenni az atyánál vagy a helyi egyházközségi hozzájárulás beszédőknél.

A 2019. január 1-vel létrejött új központi Plébánia Tanácsosok Testületét is a szabályok szerint meg kell újítani, úgy, hogy a Plébániához tartozó összes település megfelelően képviselve legyen.

Kedves Testvérek!

Minden átalakítás, változás, ami új dolgokat hoz magával, szükségszerűen kezdetben megoldandó kérdéseket vet fel, kisebb-nagyobb zökkenőkkel jár, ezért kérem a türelmüket és megértésüket.

Nekem minden település, amely a Plébániához tartozik egyformán fontos és igyekszem mindenhova eljutni és élő kapcsolatban kerülni az ott élő testvérekkel.

Kérem, álljanak mellém, támogassanak, e jelentős szolgálatban.

Kelt, Szászvár, 2019. január 24.

Ft. Vida Zsolt
plébániai kormányzó

A FALUHÁZ FEBRUÁRI PROGRAMJAI

02.13. szerda	18:00	Kárászért Egyesület közgyűlése
02.14. csütörtök	18:00	Tartás- és közérzetjavító torna
02.15. péntek	16:00-tól	A Faluház foglalt
02.19. kedd	15:30	Masszázs
	18:00	Tartás- és közérzetjavító torna
02.20. szerda	17:00	Háziasszony Találka
02.21. csütörtök	17:00	Kárászi Összefogás Egyesület találkozója Előadás a rovásírásról, utána közgyűlés
02.22. péntek	17:00	Közművelődési Kerekasztal
02.23. szombat		A Faluház foglalt
02.28. csütörtök	18:00	Tartás- és közérzetjavító torna

NYITVA TARTÁS:

Hétfőtől – péntekig **08:00-16:00**, valamint a programokhoz, foglalkozásokhoz igazodva várjuk az érdeklődőket. Szombaton és vasárnap a falu programjaihoz igazodva.

Telefonszámunk: 06 72 / 671 – 304, email címünk: karaszifaluhaz@gmail.com

A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

POSTA PARTNER PONT NYITVA TARTÁSA:

Hétfőtől – péntekig 08:00 – 14:00

Szombaton és Vasárnap a Posta zárva tart.

Színház ajánló –

Komlói Színház és Hangversenyterem

Moravetz Levente

ŐRÜLETEK TORNYA

Vígjáték

Az előadás időpontja:

2019. február 27. 19 óra

Jegyek igényelhetők a Faluházban

2019. február 15-ig.

A jegy ára 2.400,- Ft / fő, további kérdéseivel kapcsolatban a Faluház elérhetőségein állunk rendelkezésére!

Moravetz Levente
ŐRÜLETEK TORNYA
vígjáték
a Hadart Színház és a Moravetz Produkció közös előadása

Szabó Máté
Suhajda Dániel
Véghe Judit
Bálint Anett
Mérai Katalin
Zakariás Éva
Laurinyecz Réka

2019. FEBRUÁR 27. 19 ÓRA
Jegyár: 2.400,- 3.200,- Ft

KOMLÓI SZÍNHÁZ
ÉS HANGVERSENYTEREM
KOMLÓ, 48-AS TÉR 5.

Rendezte:
Háda János

Producer:
Moravetz Levente

Komlói Színház és Hangversenyterem (72/483-014), jegy.hu,
www.moravetzproduccio.hu, Partyzoo jegyiroda, InterTicket partnerei

FALUSI DISZNÓTOROS

„Böllér bácsi v...gán kinyílt a tulipán”

Ez az évtizedes (százados?) rigmus jutott eszembe, amikor részt vehettem a kárászi falusi disznóvágás eseményein a „medve kibújásának” napján (febr. 2.). Szerencsére a medve nem látta meg az árnyékát, így visszament az odujába, ami nekünk a jó időt hozta meg nevezetesen remek időjárási viszonyok között zajlott le a falusi disznóvágás.

Kora reggel-pálinkás jó reggelt kívánva - minden régi, megszokott „pofa” a helyén posztolva kezdte a munkáját,- várva a traktoron érkező coca élettelen testét, amit perceken belül feldaraboltak a hozzáértő kezek.

Az ismételt „áldomás” elfogyasztása után szinte pillanatokon belül felaprózott „malacka” darabokra vagdalt testét megfelelő ízesítés kíséretében alaposan összedolgozva feldaráltuk, bélbe töltöttük és irány a főző!

Persze, ez így leírva egy perc, de amíg a szúrástól eljutottunk a kóstolásig, jó pár óra eltelt.

Míg az idő múlik, a poharakat is töltik, a hangulat is fokozódik. Mégis, mindenki tudta, hogy mit kell csinálni,- *hozz egy vödör vizet, hol van a madzag, kell még egy kis só, tegyünk még egy kis csípőset*- ezek a megszokott, elengedhetetlen értekezések viszik előre a dolgokat.

Mindenképp meg kell említeni a „böller bácsit”, aki a fiatal kora ellenére korát meghazudtoló tapasztalattal, figyelmességgel „karatézta” végig az áldozatát, és mindenekfelett mindenkivel tisztelettudóan, barátságosan kommunikált, kedvesen elbeszélgetett, sőt még disznóvágási titkokat is megosztott a segítők között.

Az összehangolt összeszokott ténykedéseknek gyors, eredményes vége lett, minden segítő véleménye szerint nagyon – időn belüli- gyorsasággal dicsekedhettünk.

A címben jelzett rigmus kapcsán mindenképp meg kell jegyezni, hogy a rendkívüli összefogás, összetartás, barátságos hangulat eredménye lett az este folytatódott táncmulatság, ami eltartott éjjel 2 óráig. És hogy ki hogy érezte magát, azt bizonyítja a jó étvágyal elfogyasztott vacsora mennyisége, a sok beszélgetés, az önfeledt táncolások, és a hangulatot fokozó „cseppek”!

A szervezőknek, a segítőknek, az egész stábnak rengeteg munkája fekszik egy ilyen „buli” lebonyolításában. Hálás köszönet minden egyes segítőnek, résztvevőnek a sok szabadidőt felőrlő tevékenységükért.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében köszönetet érdemelnek, akik létrehozták, lebonyolították ezt a hagyományos rendezvényt.

(A híresztelések ellenére jövőre is lesz Kárászon falusi disznóvágás!!!)

Tisztelettel: Szemes János

Köszönet az önkormányzatnak, hogy megteremtette a rendezvény feltételeit!